

Opatrunki specjalistyczne

Hydrokoloidowe

- żelowanie w zetknięciu z wysiękiem z rany, tworzenie wilgotnego środowiska
- okluzja i izolacja rany od środowiska zewnętrznego
- demarkacja, uwodnienie, oczyszczenie z włókniaka
- odpowiedni mikroklimat rany - pH 5,9–6,1
- skracają czas gojenia i zmniejszają ryzyko infekcji
- **rany z małym lub średnim wysiękiem bez cech infekcji**
- w postaci płytek - **odleżyny powierzchniowe, płytkie lub jako opatrunek wtórny**
- odleżyny głębokie - żele, pasty hydrokoloidowe

Hydrożelowe

- skład - woda 75–95%, sieć polimierów
- elastyczność, wytrzymałość, przepuszczalność dla tlenu, właściwości absorpcyjne
- przyspieszają procesy demarkacji w odleżynach
- odleżyny - żel amorficzny - wspomaga proces autolityczny w fazie oczyszczania i nawilża w fazie ziarninowania
- chłodzenie owrzodzenia, poprawa komfortu, redukcja bólu
- wymiana 24-72 h (zależnie od wysięku)

Półprzepuszczalne folie poliuretanowe (błony poliuretanowe)

- przezroczyste, duże właściwości adhezyjne do skóry
- szczelne - ochrona przed zanieczyszczeniami
- brak właściwości pochłaniających
- **odleżyny 1 i 2° bez przerwania ciągłości tkanek i wysięku, podczas NPWT**
- mocowanie opatrunku specjalistycznego w miejscach problematycznych

Alganiany

- naturalne polimery
- duża chłonność
- wytwarzają żel w kontakcie z wysiękiem - stwarza wilgotne środowisko
- jony Ca²⁺ wspomagają procesy krzepnięcia krwi i sprzyjają hemostazie
- **wypełnianie odleżyn z dużym ubytkiem tkanek**
- wymagają opatrunku wtórnego
- mogą zwierać srebro, miód manuka i kolagen

Hydrowłókniste

- duża chłonność
- żelowanie w zetknięciu z wysiękiem, optymalne wilgotne środowisko
- **odleżyny ze średnim i dużym wysiękiem**
- prewencja infekcji i tworzenia się biofilmu
- nie przywierają do powierzchni owrzodzenia
- znacznie redukują ból

Opatrunki specjalistyczne

Lipidokoloidowe (TLC-NOSF)

- żelowanie podczas kontaktu z wysiękiem
- pobudzenie procesu proliferacji i stymulowanie migracji komórek naczyniowych - neowaskularyzacja
- działanie oczyszczające - usuwanie biofilmu
- dodatek srebra - działanie przeciwdrobnoustrojowe
- **rany z małym i średnim wysiękiem w fazie oczyszczania, ziarninowania i naskórkowania**

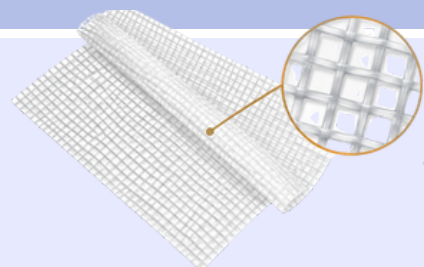
Pianki poliuretanowe

- duży potencjał chłonny
- wilgotna terapia ran
- zatrzymują wysięk w swojej strukturze
- faza zapalna - stymulują procesy fibrylizy
- faza proliferacyjna - pobudzają angiogenezę
- porowatość - prewencja przywierania do dna owrzodzenia
- mogą zawierać srebro i węgiel

Siatkowe

- nieprzywierające
- wymagają opatrunku wtórnego
- odleżyny zakażone lub z dużym ryzykiem infekcji - siatki impregnowane substancją przeciwdrobnoustrojową
- rany/odleżyny zainfekowane i w prewencji zakażeń - siatka hydrofobowa
- siatki impregnowane silikonem - pęcherze (np. odleżyna 2°), pokrywanie przeszczepów skóry, wyścielenie ran przed terapią podciśnieniową

Superabsorbenty

- wysokochłonne polimerowe
- balans wilgotności w ranie, prewencja maceracji i uszkodzenia skóry na skutek nadmiernego wysięku
- redukcja stężenia cytokin prozapalnych, proteaz w wysięku, wspomaganie czynników wzrostu
- **odleżyny ze średnim i dużym wysiękiem**

Oparte na inżynierii tkankowej

- oparte na biologii komórki
- nośnik + komórki in vitro (np. czynniki wzrostu, witaminy, hormony)
- hodowla tkankowa naskórka z małego wycinka skóry pacjenta
- inżynieria tkankowa - wykorzystanie komórek macierzystych
- aktywacja opatrunku przez wysięk lub sól fizjologiczną - wchłonięcie przez ranę

Opatrunki złożone o działaniu przeciwdrobnoustrojowym

- **zwłaszcza w 3. i 4. stopniu owrzodzenia** - tkanki nekrotyczne, zakażenie, zły ogólny stan pacjenta - ryzyko rozprzestrzeniania się infekcji

